

ÖĞRENCİ

ADI:
SOYADI:
SINIFI:NO:

ESKİŞEHİR İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023-2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
SOSYAL BİLGİLER DERSİ 5. SINIFLAR
1. DÖNEM 2. YAZILI ÖRNEK SORULARI

Okulunuzun Adı

.....
.....
.....

Sınav süresi **40** dakikadır. Her soru **10** puandır.

SB.5.1.4. Çocuk olarak haklarından yararlanmaya ve bu hakların ihlal edildiği durumlara örnekler verir.

1.

UNICEF: Dünyadaki Çocukların Dörtte Biri Savaş ve Afetlerin Gölgesinde Yaşıyor

Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), dünyadaki çocukların yaklaşık dörtte birinin savaş, kriz ve doğal afetlerin etkilediği ülkelerde yaşadığını açıkladı.

- 535 milyon çocuk sağlık hizmeti ve kaliteli eğitim alamıyor. Bu çocuklar korunmuyor ve yeterince beslenmiyor.
- 393 milyona yakın çocuk, acil desteğe ihtiyaç duyulan bölgelerde yaşıyor.
- Savaş ve çatışma ortamında yaşayan 13 milyondan fazla çocuk eğitimden yoksun.
- Şiddet sebebiyle 50 milyon çocuk yerlerinden edildi.

Genel Ağ haberi, 9 Aralık 2016 (Düzenlenmiştir.)

a) UNICEF'in verdiği bilgilere göre çocuklar hangi haklarından yararlanamamışlardır?

b) Çocukların bu haklardan yararlanamama nedenlerini yazınız.

SB.5.2.1. Somut kalıntılarında yola çıkarak Anadolu ve Mezopotamya uygarlıklarının insanlık tarihine önemli katkılarını fark eder.

2. Müzelerde bulunan eserlerin çoğu kazı çalışmaları sonucunda ortaya çıkarılmıştır. Bu eserler incelendiğinde eserin çıktığı bölgede geçmişte yaşamış insan topluluklarıyla ilgili fikir sahibi olunabilir.

Bu bilgilere göre;

a) Kazılarda madenlerden yapılmış eserlerin bulunması o bölgede yaşamış uygarlıkların hangi alanda ileri olduklarını göstermektedir?

b) Kazılarda saban ve tohum kalıntılarının ortaya çıkarılması o bölgede yaşamış uygarlıkların hangi ekonomik etkinliği gerçekleştirdiğine kanıt oluşturur?

SB.5.2.2. Çevresindeki doğal varlıklar ile tarihî mekânları, nesnelere ve eserleri tanıtır.

3. Ülkemizde bulunan varlıkların karşısına doğal güzellik ise (DG), tarihî mekan ise (TM), tarihî eser ise (TE) yazınız.

Perge antik kenti

Abant Gölü

Galata Kulesi

Peribacaları

Selimiye Camii.....

SB.5.2.3. Ülkemizin çeşitli yerlerinin kültürel özellikleri ile yaşadığı çevrenin kültürel özelliklerini karşılaştırarak bunlar arasındaki benzer ve farklı unsurları belirler.

4.

Ankara Kızılcahamam'da çocuklar bayram namazı öncesi veya sonrasında bir araya gelir. Çocuklar kendi aralarında bir ebe belirler. Ebe eşliğindeki çocuklar, mahalledeki tüm evlerin kapılarını çalar ve hep bir ağızdan "Ebebiş ebebiş, vermeyen çürük diş." tekerlemesini söyler. Ev sahipleri çocuklara "ebebiş" yani harçlık veya şekerleme verir.

Genel Ağ haberi, 6 Temmuz 2016.

Metinde anlatılan bayram kutlamasıyla sizin bayram kutlamalarınızın benzer ve farklı yönleri nelerdir?

SB.5.2.4. Kültürel öğelerin, insanların bir arada yaşamasındaki rolünü analiz eder.

5. Kültürel öğelerimiz, insanları bir araya getirir, birlik ve beraberliğimizi güçlendirir. Dostluk ilişkilerini geliştirir, hoşgörü ve yardımlaşmayı artırır.

Bu özellikleri sağlayan kültürel öğelerimizden iki tanesini yazınız.

SB.5.2.5. Günlük yaşamdaki kültürel unsurların tarihî gelişimini değerlendirir.

6. Türklerin dünya mutfağına kazandırdığı yoğurt ve ayranı binlerce yıldır tüketmekteyiz. Geçmişte yalnızca evlerde yapılırken günümüzde fabrikalarda da üretilmektedir. Meyvelisi, vanilyalı derken çeşitleri artmıştır.

Kolonyadan önce ülkemizde misafirlere gül suyu sunulurdu. Ferahlatıcı özelliğiyle, gül suyu ile yaptığı yarış kazanan kolonya, günlük yaşamımızdaki yerini almıştır.

Bu bilgilerden hareketle günlük yaşamda yer alan kültürel unsurlar ile ilgili nasıl bir çıkarımda bulunulabilir?

SB.5.2.5. Günlük yaşamdaki kültürel unsurların tarihî gelişimini değerlendirir.

7.

Osmanlı mutfağının en önemli tatlıları arasında yer alan lokum, çikolataya kaptırdığı tahtını geri almaya başladı. 1900'lü yıllarda Avrupa'nın etkisiyle bazı alışkanlıklarımız da değişti. Lokum geleneği de yerini çikolataya bırakmaya başladı. Aslında lokum bizim önemli kültür öğelerimizden biridir. Çikolata kültürümüze ait bir unsur değildir. Lokumun bizdeki özelliği ve manası aslında çok derindir. Tarihimize baktığımızda en hatırlı hediyelerden birinin lokum olduğunu görürüz. Kız istemelerinden tutun da elçilerin yabancı ülke ziyaretlerine kadar mutlaka lokum götürülmüş. "Rahat ulhüküm" yani boğaz rahatlatan kelimesinden türeyen lokum, dünyada Türk tatlısı olarak bilinmektedir.

Genel Ağ haberi, 5 Eylül 2016 (Düzenlenmiştir.)

Bu bilgiye dayanarak, 1900'lü yıllarda yemek kültürümüzdeki değişimin sebebini yazınız.

SB.5.3.1. Haritalar üzerinde yaşadığı yer ve çevresinin yeryüzü şekillerini genel olarak açıklar.

8. Görseller yeryüzü şekillerini göstermektedir. Görsellerin üzerine adlarını yazınız.

SB.5.3.1. Haritalar üzerinde yaşadığı yer ve çevresinin yeryüzü şekillerini genel olarak açıklar.

9. Yeryüzündeki gerçek uzunluğun haritada kaç cm ile gösterildiğini ifade eden terimi yazınız.

SB.5.3.1. Haritalar üzerinde yaşadığı yer ve çevresinin yeryüzü şekillerini genel olarak açıklar.

10. Aşağıdaki soruları Türkiye fizikî haritasından yararlanarak yanıtlayınız.

a) Marmara Bölgesi neden yeşil renk ile gösterilmiştir?

b) Türkiye fizikî haritasına göre yükselti hangi yönden hangi yöne doğru artmaktadır?